

Ярослав Радич,
доктор наук з державного управління, професор

ЄДИНИЙ МЕДИЧНИЙ ПРОСТІР УКРАЇНИ – ВИМОГА ЧАСУ

В Національній академії державного управління при Президентіві України вже стало доброю традицією проведення круглих столів з метою обговорення найважливіших проблем державного управління в різних галузях народного господарства.

Особливістю здравоохоронної галузі України є наявність у її складі великої кількості лікувально-профілактичних закладів відомчого підпорядкування. Так, окрім Міністерства охорони здоров'я України частина лікувально-профілактичних закладів знаходиться у сфері управління Міністерства оборони, Міністерства внутрішніх справ, Служби безпеки, Держприкордонслужби, Державної служби України з надзвичайних ситуацій, а також Національної

академії медичних наук України, Державного управління справами, Мінінфраструктури, Державного департаменту з виконання покарань та низки інших відомств.

Враховуючи обмежені економічні умови в державі, з метою максимального й ефективного використання наявних медичних ресурсів, можливим напрямом внутрішньої перебудови національної системи охорони здоров'я для забезпечення успішної реалізації державної політики в галузі – є формування єдиного медичного простору України – нової парадигми розвитку системи охорони здоров'я нашої держави.

У повсякденних умовах чи при незначних за

Національна академія державного управління при Президентіві України

Круглий стіл на тему:

**“Роль і місце військової медицини в
єдиному медичному просторі
України щодо реалізації державної
політики в галузі охорони здоров'я”**

12 грудня 2014 року
09.00-14.30

Модератор: Князевич Василь Михайлович, д.мед.н.,
завідувач кафедри управління охороною суспільного здоров'я

Київ – 2014

медичними наслідками надзвичайних ситуацій природного і техногенного характеру відомчі медичні служби і загальнодержавна система охорони здоров'я справляються з поставленими перед ними завданнями. Але коли кількість хворих, уражених та поранених різко зростає виникає потреба мобілізації всіх наявних ресурсів тобто потреба у координації зусиль у форматі єдиного медичного простору.

Як показує досвід, неодноразові обговорення ситуації з медичного забезпечення в зоні АТО за участю представників цивільної системи охорони здоров'я, НАМН, медичних служб відомчих структур Воєнної організації України¹, громадських і волонтерських організацій на засіданнях комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я, в Адміністрації Президента України, МОЗ України, на Президії НАМН України свідчать про те, що основні проблеми лікувально-евакуаційного забезпечення, підготовки кадрів та наукового супроводу медичного забезпечення, постачання медичного майна і техніки, – здебільшого виникають у загально- організаційній і нормативно-правовій площині.

Саме тому і виникла проблема щодо необхідності створення в Україні єдиного нормативно-правового документа, що містить правила, принципи і підходи, які дозволяють скорегувати відомчі дії для посилення загальних зусиль. Причому, інтеграція медичних служб повинна розумітися не як просте об'єднання ресурсів і можливостей, а як процес їх функціонального взаємодоповнення і взаємопідсилення.

Мова йде про Воєнно-медичну доктрину – документ, який повинен скоординувати інтереси і зусилля медичних служб силових міністерств і відомств та цивільної системи охорони здоров'я України на випадок спільних дій. Потреба в такому документі існує давно.

Збройний конфлікт, в який нині втягнута Україна, серед багатьох неочікуваних у мирний час серйозних викликів, яким покликана протистояти медична галузь, особливо гостро поставив питання про нагальну доцільність глибокого дослідження:

– організації надання спеціалізованої медичної

допомоги постраждалим у збройних конфліктах;

– стану і перспектив розвитку медико-біологічного захисту;

– проблеми міжнародного гуманітарного права – як інструменту регулювання діяльності медичного персоналу під час воєнних дій;

– проблеми вироблення ефективних шляхів реабілітації поранених, які отримали ушкодження в умовах антитерористичної операції.

Зазначені вище питання і стали предметом обговорення на круглому столі, в якому взяли участь керівники медичної служби відомчої медицини, начальник Головного військово-медичного клінічного центру МО України "Головний військовий клінічний госпіталь", керівництво Української військово-медичної академії, представники науково-дослідних установ, а також представники органів влади, громадських об'єднань, викладачі, аспіранти та докторанти Національної академії державного управління при Президенті України.

За результатами обговорення ухвалено відповідні рекомендації, в яких відзначено, що наявний науковий та кадровий потенціал здорово-охоронної сфери України, активна співпраця Національної академії державного управління при Президенті України із медичною службою відомчих структур та закладами освіти, які здійснюють підготовку фахівців для медичної галузі, поступове залучення до співпраці інших наукових установ і громадських організацій, свідчить, що в цілому система охорони здоров'я України володіє сучасною інституціональною базою та має значний потенціал для подальшого функціонування.

Активізація діяльності Національної академії державного управління при Президенті України в контексті розвитку практичної та наукової складових державного управління системою охорони здоров'я України має забезпечити ефективний науковий супровід державно-управлінських реформ у галузі та буде сприяти суттєвій модернізації системи державного управління здоровоохоронною сферою, що забезпечить її поступову інтеграцію в європейський медичний простір.

¹ Воєнна організація держави - сукупність органів державної влади, військових формувань, утворених відповідно до законів України, діяльність яких перебуває під демократичним цивільним контролем з боку суспільства і безпосередньо спрямована на захист національних інтересів України від зовнішніх та внутрішніх загроз.